

ด่วนที่สุด

ที่ วว 0801/ 13874

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 7204
วันที่ ๖ ม.ค. 2540

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และสิ่งแวดล้อม

ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี กทม. 10400

2640

๗/๑๑

๗ ตุลาคม 2540

เรื่อง สรุปผลการประชุมหารือเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุมหารือเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน จำนวน 100 ชุด

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมร่วมกับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสรอรรถ กลิ่นประทุม) ได้ประชุมปรึกษาหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจังหวัดต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหามอกควันจากไฟไหม้ป่าในประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2540 ณ ศาลากลางจังหวัดสงขลา นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้สรุปผลการประชุมดังกล่าว โดยมีประเด็นสำคัญที่เหมาะสมควรรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

นายยังพันธุ์ มนะสการ,

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. 2790129

โทรสาร 2701661

สรุปผลการประชุมหารือเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2540

ณ ห้องประชุมรวมใจ 1 ศาลากลางจังหวัดสงขลา

เพื่อ

รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สืบเนื่องจากเหตุการณ์เผาป่าและไฟไหม้ป่าบนเกาะสุมาตรา และเกาะกะลิมันตัน ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2540 และส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างเห็นได้ชัด เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2540 โดยเฉพาะจังหวัดด้านฝั่งอันดามัน อาทิ สตูล ภูเก็ต และตรัง รวมทั้งจังหวัดทางด่านฝั่งตะวันออก อาทิ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา พัทลุง และสุราษฎร์ธานี แม้ในขณะนี้สถานการณ์ดังกล่าวในพื้นที่ภาคใต้ได้บรรเทาลงแล้วก็ตาม แต่เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาวจึงได้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2540 ณ ห้องประชุมรวมใจ 1 ศาลากลางจังหวัดสงขลา โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสรอรรถ กลิ่นประทุม) ผู้แทนจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม/กรมควบคุมมลพิษ) ผู้แทนจากกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนจากจังหวัดสงขลา ปัตตานี ยะลา ตรัง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี พัทลุง และสตูล รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีประเด็นสำคัญที่เห็นสมควรรายงานเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหามา

1.1 ติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อประเมินความรุนแรงของปัญหาและรายงานให้ทราบสถานการณ์

1.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำฝน โดยกระทรวงสาธารณสุข เพื่อทราบระดับอันตรายที่อาจจะมี เพื่อเตรียมการป้องกันได้ทันต่อเหตุการณ์

1.3 กระทรวงสาธารณสุข ได้มีการแจกจ่ายผ้าปิดปากและจมูกเพื่อกันฝุ่น ไปยังจังหวัดต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อม

1.4 จังหวัดต่าง ๆ โดยกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ทราบสถานการณ์ของปัญหา ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น รวมทั้งการเตรียมการป้องกัน หากมีผลกระทบเกิดขึ้นมาก เช่น การจัดเตรียมผ้าปิดปากปิดจมูกกรองฝุ่น ความพร้อมของสถานบริการสาธารณสุขในการปฐมพยาบาล เป็นต้น

2. การเตรียมการป้องกันในระยะสั้น

2.1 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และกระทรวงสาธารณสุข จะดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อเฝ้าระวัง และรายงานสถานการณ์เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องจนกว่าสถานการณ์ไฟฟ้าในประเทศอินโดนีเซียจะดับลง และส่งข้อมูลให้กับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบสถานการณ์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบผ่านสื่อต่าง ๆ

2.2 ประเทศไทย โดยกระทรวงกลาโหม และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะส่งเครื่องมืออุปกรณ์และทีมดับไฟฟ้าเข้าไปช่วยเหลือประเทศอินโดนีเซียเพื่อเป็นการดับไฟที่ต้นเหตุ

2.3 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ประสานกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอให้จัดทำฝนเทียม ในกรณีที่สถานการณ์รุนแรงเพื่อชะล้างหมอกควันอันจะเป็นการแก้ไขในเบื้องต้น

2.4 การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจต่อประชาชน โดยขอให้จังหวัดท้องถิ่น และสื่อมวลชนนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการประชุมครั้งนี้เผยแพร่ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อจะได้ไม่เกิดความกังวลและจะได้ประสานงานในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การป้องกันและแก้ไขปัญหาระยะยาว

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะเป็นผู้ประสานงานสิ่งแวดล้อมของอาเซียน จะได้มีการปรึกษาหารือในกลุ่มอาเซียน เพื่อให้มีแผนงานและแผนป้องกันและควบคุมไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นในลักษณะนี้ได้อย่างรวดเร็วและชัดเจนเป็นรูปธรรมต่อไป

รายงานการประชุมปรึกษาหารือเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควัน

วันที่ 2 ตุลาคม 2540

ณ ห้องประชุมรวมใจ 1 ศาลากลางจังหวัดสงขลา

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายชิงพันธ์	มนะสิการ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
2. นายสรอรรถ	กลิ่นประทุม	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข
3. นายสวัสดิ์	แก้วทนต์	รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา แทนผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา
4. นายศักดิ์สิทธิ์	ตรีเดช	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน สิ่งแวดล้อม
5. นายศิริชัย	ไพโรจน์บริบูรณ์	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
6. นายประกอบ	สังข์โต	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
7. นายภัทรศักดิ์	โอสธานุเคราะห์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
8. นายเอกชัย	ดวงสุวรรณ	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
9. นายชยศ	ศรีรัตน์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
10. นางลักษณา	เพียรเจริญทรัพย์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
11. นายนิรันดร์	พูลเกิด	หัวหน้าฝ่ายบริหาร สำนักงานเลขานุการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ
12. นพ.สุจิต	ศรีประพันธ์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข
13. นพ.อรรถพร	สมาธิวัฒน์	รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

14. พญ.วิลาวัลย์	จึงประเสริฐ	แทนอธิบดีกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
15. นพ.สมศักดิ์	กลับดี	สาธารณสุขนิเทศก์ กระทรวงสาธารณสุข
16. นพ.เพรียว	อึ้งวิจารณ์ปัญญา	สาธารณสุขจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้แทนกองสาธารณสุขภูมิภาค
17. นายสมพร	ใช้บางยาง	รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา แทนผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา
18. นายสุพัฒน์	หวังวงศ์วัฒนา	ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพอากาศ และเสียง กรมควบคุมมลพิษ
19. นางสาวจงจิตร	นิรนาทเมธิกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 12 สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม
20. นายชัยรัตน์	เสถียร	ปลัดจังหวัดสงขลา
21. นายเคร่ง	สุวรรณวงศ์	นายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่
22. นายสุเทพ	โกมลภมร	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสงขลา
23. นายธันวาคม	เขมะศิริ	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดปัตตานี แทนผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี
24. นางกาญจนาภา	กีหมั่น	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดตรัง แทนผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง
25. นายศิริ	รุ่งแก้ว	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดสุราษฎร์ธานี แทนผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี
26. นายเจษฎา	ฉายคุณวุฒิ	แทนผู้ว่าราชการจังหวัดภูเก็ต
27. นายเสรี	ตันนิลกุล	หัวหน้ากลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
28. นายนันทพงศ์	พงศ์สุวรรณ	นักวิชาการสุขาภิบาล 5 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี
29. น.ส.วิไลพร	วาระเวชสาร	แทนผู้อำนวยการโรงพยาบาลปัตตานี
30. นายอภิชาติ	ก่วนปุเต๊ะ	เทศมนตรีตำบลตะลุบัน จังหวัดปัตตานี
31. นายณรงค์	จำปา	สถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดปัตตานี
32. นายสมชัย	ภิญโญพรหมศักดิ์	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงขลา

33. นายสถิตย์ บุญช่วย	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดยะลา
34. นายมงคล ส่งข่าว	ผู้อำนวยการกองช่างสุขาภิบาล
35. นพ.นิมิตร ชัดติยะยุทธพร	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสตูล
36. รศ.ดร.เพริศพิชญ์ คณาธารณา	รองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต หาดใหญ่
37. นพ.บุญชัย ภูมิพิพล	ผู้อำนวยการสำนักงานควบคุมโรคติดต่อ เขต 12
38. นายวิจารณ์ ลีละพงศ์	ผู้อำนวยการศูนย์ระบาดวิทยาภาคใต้
39. นายไพจิตร วังศานวัตร	นักวิชาการสาธารณสุข 7 ศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 12
40. นางสาวสนา ลิณี	พยาบาลวิชาชีพ 6 แทนนายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
41. นายวันชัย ศักดิ์อุดมชัย	นักอุตุนิยมวิทยา 7 ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันออก
42. นางเกษสณี อยู่พุม	สารนิเทศ กระทรวงสาธารณสุข
43. นายศุภพัฒน์ นาคแก้ว	เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข 7 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
44. พญ.รัตนา อรรถวิศิษฐ์	นายแพทย์ 8 โรงพยาบาลหาดใหญ่
45. นพ.สุธรรม ยี่งเจริญ	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสงขลานครินทร์
46. นายณรงค์ ด้วงปาน	นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
47. นายปัญญา เอี่ยมมัน	หัวหน้างานสุขศึกษา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
48. นายประพันธ์ จันทรแก้ว	นักวิชาการสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสงขลา
49. นายอัศววัฒน์ หิรัญพันธ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11
50. นางสาวมุสดี เยี่ยมสวัสดิ์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11

51. นางทศวลี	หาดแก้ว	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 4 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 11
52. นางสาวศานติ	ทิพย์ทะเบียนการ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 12
53. นางสาวกานดา	ชูแก้ว	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 4 สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 12

เริ่มประชุมเวลา 09.45 น.

วาระที่ 1 กล่าวต้อนรับโดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

นายสวัสดิ์ แก้วทงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา กล่าวต้อนรับ ฯพณฯ นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และ ฯพณฯ นายสรอรรถ กลิ่นประทุม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

วาระที่ 2 ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

ประธาน (นายยิ่งพันธ์ มนะสิการ) แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากเหตุการณ์ไฟไหม้ป่า ณ ประเทศอินโดนีเซีย ได้ส่งผลกระทบให้เกิดภาวะหมอกควันปกคลุมพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทยนั้น รัฐบาลได้ติดตามและเฝ้าระวังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว โดยมอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข เป็นผู้ติดตามผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ รัฐบาลโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการประสานงานกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการจัดทำแผนเตรียม เพื่อชะล้างกลุ่มหมอกควันดังกล่าวหากสถานการณ์รุนแรงขึ้น สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น โดยทั่วไปยังอยู่ในภาวะที่ไม่รุนแรงนัก ยังคงสามารถควบคุมได้ ทั้งนี้ ในการเสนอข่าวของสื่อมวลชนจึงควรมีความระมัดระวังรวมทั้งความถูกต้อง เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนเกิดความตื่นตระหนกเกินเหตุ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายสรอรรถ กลิ่นประทุม) ได้เพิ่มเติมว่า ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลในการหาแนวทางป้องกันและแก้ไขร่วมกับกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยมาร่วมประชุมและชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ที่เผยแพร่ออกมาค่อนข้างน่าตกใจในเรื่องของผู้ป่วย รวมทั้งเดินทางมาตรวจสถานพยาบาลในพื้นที่ด้วย

วาระที่ 3 การปรึกษาหารือเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามอกควัน

3.1 กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

นายศิริธัญญ์ ไพโรจน์บริบูรณ์ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ได้ชี้แจงว่าสาเหตุของไฟไหม้ป่าที่ประเทศอินโดนีเซียครั้งนี้ เกิดจาก

- ◆ การเผาป่าเพื่อทำสัมปทานปาล์มน้ำมัน
- ◆ ไฟไหม้ป่าพรุ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี
- ◆ การเผาป่าเพื่อทำไร่เลื่อนลอย

ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศในรูปหมอกควันและฝุ่นละอองฟุ้งกระจายในหลายประเทศ รวมทั้งภาคใต้ของประเทศไทย

กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพอากาศอย่างต่อเนื่อง โดยมีสถานีตรวจวัดถาวรพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสงขลา นอกจากนี้ ยังได้จัดส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่(Mobile Unit) ไปตรวจวัดคุณภาพอากาศเพิ่มเติมอีก 2 แห่ง คือจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดตรัง

สำหรับสถานการณ์มลพิษทางอากาศที่เกิดขึ้นในภาคใต้ของประเทศไทยนั้น นายสุพัฒน์ หวังวงศ์วัฒนา ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง กรมควบคุมมลพิษ ได้ชี้แจงรายละเอียดว่าจากผลการตรวจวัดประจำในพื้นที่ 3 จังหวัด พบว่าส่วนใหญ่ปริมาณฝุ่นขนาดเล็กเฉลี่ย 24 ชั่วโมง จะมีค่าสูงสุดในวันที่ 24-25 และ 27 กันยายน 2540 โดยปริมาณฝุ่นขนาดเล็กที่จังหวัดภูเก็ต ในวันที่ 24 และ 27 กันยายน 2540 มีค่าเท่ากับ 197 และ 140 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ โดยมีค่าดัชนีคุณภาพอากาศเท่ากับ 133 และ 109 ซึ่งเป็นระดับที่ไม่ดีต่อสุขภาพ และปริมาณฝุ่นได้ลดลงจนอยู่ในระดับใกล้เคียงกับค่ามาตรฐาน ส่วนจังหวัดสงขลาพบค่าเกินมาตรฐานเพียง 1 วัน คือวันที่ 25 กันยายน 2540 มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก 152 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร และมีค่าดัชนีคุณภาพอากาศเท่ากับ 114 ซึ่งเป็นระดับที่ไม่ดีต่อสุขภาพและมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกัน สำหรับจังหวัดสุราษฎร์ธานี ค่าที่วัดได้ยังไม่เกินค่ามาตรฐาน จากการวิเคราะห์คุณภาพอากาศในภาพรวมของทั้ง 3 จังหวัด พบว่าขณะนี้ปริมาณฝุ่นขนาดเล็กมีแนวโน้มลดลง และอยู่ในระดับที่ยังไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และจากการเปรียบเทียบดัชนีคุณภาพอากาศพบว่าคุณภาพอากาศของประเทศไทยที่ตรวจวัดได้ ซึ่งมีค่าระหว่าง 40-133 มีค่าต่ำกว่าดัชนีคุณภาพอากาศของประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีค่ามากกว่า 300-500 ขึ้นไป

ประกอบกับในช่วงเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่จะมีการเปลี่ยนแปลงฤดูมรสุม จากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ เป็นลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะทำให้หมอกควันและฝุ่นละอองไม่ถูกพัดพาเข้าสู่ประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่ภาคใต้อาจจะบรรเทาลงได้ แต่อย่างไรก็ตามสภาวะปัญหามลพิษโดยทั่วไปนั้นจะขึ้นกับสภาพทางอุตุนิยมวิทยาว่าลมจะมีขนาดและทิศทางเป็นอย่างไร ซึ่งอาจทำให้คุณภาพอากาศมีการเปลี่ยนแปลงได้อีก

15/19

3.2 กระทรวงสาธารณสุข

แพทย์หญิงวิลาวัลย์ จิงประเสริฐ นายแพทย์ 9 วช (เวชกรรมป้องกัน) แทนอธิบดีกรมอนามัย ได้ชี้แจงว่า กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัยได้ดำเนินการติดตามตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยรถตรวจวัดคุณภาพอากาศเคลื่อนที่โดยตรวจวัดคุณภาพอากาศตลอด 24 ชั่วโมง ตามจุดต่างๆ คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดนราธิวาส จังหวัดยะลา และจังหวัดสตูล โดยค่าที่ตรวจวัดได้สอดคล้องกับที่กรมควบคุมมลพิษรายงานแล้ว นอกจากนี้ยังมีการตรวจวัดคุณภาพอากาศโดยใช้เครื่องมือขนาดเล็กออกไปตรวจบริเวณชุมชน โรงเรียน โรงพยาบาล สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยตรวจวัดในช่วงสั้นๆ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในด้านผลกระทบต่อสุขภาพและตรวจวัดบริเวณภายในอาคารที่พักอาศัยด้วย ซึ่งค่าที่ตรวจได้ภายในอาคารที่พักอาศัยพบว่ายังไม่เกินค่ามาตรฐาน

นอกจากการตรวจวัดคุณภาพอากาศแล้ว กรมอนามัยได้ดำเนินการตรวจคุณภาพน้ำจากการเก็บตัวอย่างน้ำฝนที่จังหวัดนราธิวาส โดยเก็บด้วยการรองจากหลังคาเหมือนกับที่ประชาชนรองไว้เพื่อการอุปโภคบริโภค ตัวอย่างแรกจะเก็บหลังจากฝนตกแล้ว 15 นาที และเก็บตัวอย่างทุกๆ 15 นาที จนครบ 1 ชั่วโมง ซึ่งจากผลการตรวจคุณภาพน้ำดังกล่าว พบว่าน้ำตัวอย่างที่เก็บหลังจากฝนตกแล้ว 15 นาที จะมีความขุ่นมากไม่ควรนำไปใช้ในการอุปโภคบริโภค แต่หลังจากฝนตกแล้วครึ่งชั่วโมงน้ำฝนที่ได้มีความขุ่นเล็กน้อยสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ แต่ไม่ควรดื่มเนื่องจากอาจมีสารเคมีปนเปื้อนอยู่ แต่หากผ่านกระบวนการผลิตน้ำประปาแล้วสามารถนำไปดื่มเพื่อบริโภคได้

สำหรับเรื่องสุขภาพของประชาชน กระทรวงสาธารณสุข ได้สั่งการให้หน่วยงานสาธารณสุขทุกจังหวัด รายงานให้ทราบถึงจำนวนผู้ป่วยเป็นรายวัน ซึ่งพบว่าในวันที่ 25 และ 26 กันยายน 2540 มีจำนวนผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจสูงมาก โดยในบริเวณที่มีหมอกปกคลุมหนาแน่น เช่น อำเภอเบตง จังหวัดยะลา มีผู้ป่วยสูงขึ้นกว่าเดิม 2-3 เท่า แต่

อาการโดยทั่วไปไม่รุนแรงนัก นอกจากนี้กรมอนามัยยังได้ส่งผ้ากรองสำหรับปิดปากและจมูก ซึ่งสามารถป้องกันฝุ่นขนาด 3.1 ไมครอนได้ มาแจกจ่ายให้แก่ประชาชนจำนวน 140,000 ชิ้น อย่างไรก็ตามผ้ากรองดังกล่าวเมื่อเกิดการอุดตันแล้ว ก็ไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้อีก ดังนั้นจึงขอแนะนำให้ประชาชนที่ต้องอยู่ในภาวะที่มีหมอกปกคลุมหนาแน่น ใช้ผ้าหนาๆ ชุบน้ำ ปิดปากและจมูกก็จะเป็นการป้องกันได้อีกทางหนึ่ง

3.3 สถานการณ์ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากจังหวัดต่าง ๆ ในการป้องกัน แก้ไขปัญหา

3.3.1 จังหวัดสงขลา โดยนายสวัสดิ์ แก้วทอง รองผู้ว่าราชการจังหวัด สงขลา และนายเกรียง สุวรรณวงศ์ นายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่

- ยังอยู่ในภาวะปกติ
- ขอผ้าปิดปากและจมูก เพื่อช่วยผู้ที่มีปัญหาทางระบบทางเดินหายใจ
- เทศบาลนครหาดใหญ่ ขอข้อมูลจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์ และเฝ้าระวัง

3.3.2 จังหวัดภูเก็ต โดยนายเจษฎา ฉายคุณวุฒิ

- อากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- สาธารณสุขจังหวัดได้ดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุม สถานการณ์ พบว่าไม่มีเหตุการณ์ผิดปกติ
- จำนวนผู้ป่วยมีไม่มากกว่าปกติ

3.3.3 จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยนายศิริ รุ่งแก้ว หัวหน้าสำนักงานจังหวัด

- สถานการณ์ไม่รุนแรง คุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- ปัจจุบันสถานการณ์ดีขึ้นแล้ว

3.3.4 จังหวัดตรัง โดยนางกาญจนาภา กี่หมั่น หัวหน้าสำนักงานจังหวัด

- สถานการณ์ไม่รุนแรงมาก ปริมาณฝุ่นละอองวัดได้ 40-50 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร
- ผลกระทบต่อการขึ้นลงของเครื่องบิน โดยในวันที่ 25-30 กันยายน 2540 เครื่องบินไม่สามารถขึ้นลงได้ เนื่องจากทัศนวิสัยไม่ดี แต่ขณะนี้เหตุการณ์ปกติแล้ว

3.3.5 จังหวัดสตูล โดยนายแพทย์นิมิตร ชัดติยะยุทธพร

- มีการตรวจวัดคุณภาพอากาศเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2540 พบว่า มีปริมาณฝุ่นละออง 342 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร รอบ ๆ เมือง มีค่าฝุ่นละออง 180 ไมโครกรัม/ลูกบาศก์เมตร
- สภาพโดยทั่วไปเข้าสู่ภาวะปกติแล้ว แต่บริเวณพื้นที่ที่เป็นเกาะ ยังคงมีกลุ่มควันปกคลุมอยู่
- การดำเนินการของจังหวัด ได้ให้สถานีอนามัยเข้าไปติดตามตรวจสอบแล้ว
- มีผู้ป่วยประมาณ 1,000 คน (แต่อาจจะมีส่วนที่ไม่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นรวมอยู่ด้วย)
- ต้องการผ้ากรองฝุ่นเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชน

3.3.6 จังหวัดยะลา โดยนายสมพร ไช้บางยาง รองผู้ว่าราชการจังหวัด

- คุณภาพอากาศในวันที่ 26-27 กันยายน 2540 มีค่าเกินมาตรฐาน แต่ขณะนี้เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

3.3.7 จังหวัดปัตตานี โดยนายธันวาคม เขมะศิริ หัวหน้าสำนักงานจังหวัด

- สถานการณ์โดยทั่วไป ไม่มีความรุนแรง
- จังหวัดได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
- ผู้ป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ มีไม่มากนัก

3.3.8 จังหวัดพัทลุง โดยนายแพทย์มณฑิธร สืบธากุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพัทลุง

- จังหวัดพัทลุงได้รับผลกระทบไม่มากนัก โดยในวันที่ 23 กันยายน 2540 มีปริมาณฝุ่นละอองสูงสุด หลังจากนั้นก็มีฝนตกในพื้นที่ จึงทำให้สถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติแล้ว
- ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล มิใช่จากปัญหาหมอกควัน

3.4 สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม

นายกัณฑ์สิทธิ์ ตริเตช เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ได้เรียนชี้แจงเพิ่มเติมว่า สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมในฐานะเป็นผู้ประสาน ด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน ได้เข้าร่วมประชุมกลุ่มอาเซียนในเรื่องปัญหาหมอกควันที่เกิดขึ้น โดยได้ พิจารณาถึงความช่วยเหลือของอาเซียนต่ออินโดนีเซีย ซึ่งในส่วนของประเทศไทย กระทรวง กลาโหม โดยกองทัพเรือและกองทัพบกจะส่งเครื่องบินและอุปกรณ์ไปช่วยดับเพลิง กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ จะส่งทีมดับไฟป่าเข้าไปช่วย นอกจากนี้แล้วจะได้ประสานในกลุ่มอาเซียน เพื่อให้มีแผนงานสำหรับการป้องกันและควบคุมไฟป่าที่จะเกิดขึ้นและเพื่อให้เกิดผลปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรมต่อไป

วาระที่ 4 สรุป

ประธานกล่าวสรุป ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา

- 1.1 การดำเนินการของจังหวัดและกระทรวงมหาดไทย (กองอำนวยการ ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน) ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือประชาชนมา โดยตลอด
- 1.2 กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้บริการด้านสุขภาพอนามัยและการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ
- 1.3 กระทรวงกลาโหม โดยกองทัพเรือ กองทัพบก ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ ประเทศอินโดนีเซียในการดับไฟป่า
- 1.4 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยกรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ และจะยังคงดำเนินการติดตามตรวจสอบ ต่อไป
- 1.5 กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดย สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมได้ มีการประสานงานกับกลุ่มประเทศอาเซียนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. การเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ โดยกรมควบคุมมลพิษ และกระทรวงสาธารณสุขโดย กรมอนามัย จะจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อเฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

3. การแก้ไขปัญหาช่วยประเทศอินโดนีเซียในเบื้องต้น

3.1 ดับไฟที่ต้นเหตุ

3.2 กระทรวงกลาโหม โดยกองทัพเรือและกองทัพบก จะส่งเครื่องบินและ
อุปกรณ์เข้าไปช่วยดับไฟ

3.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะส่งทีมดับไฟป่าเข้าไปช่วย

4. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าในพื้นที่ภาคใต้

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ประสานกับกระทรวงเกษตรฯ ในการจัดทำแผน
เตรียมเพื่อชะล้างหมอกควัน ในกรณีที่สถานการณ์หมอกควันหนาที่บซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาใน
เบื้องต้นได้

5. การแก้ไขปัญหาระยะยาวต่อไป

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะผู้ประสานทางด้านสิ่งแวดล้อมของ
อาเซียนจะได้ดำเนินการประสานในกลุ่มอาเซียนเพื่อให้มีแผนงานและแผนปฏิบัติการในการ
ป้องกันและควบคุมไฟป่าที่จะเกิดขึ้นในลักษณะนี้ต่อไป เพื่อให้เกิดผลปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

6. แผนการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจต่อประชาชน

ขอให้จังหวัด,ท้องถิ่น (เทศบาล/สุขาภิบาล) และสื่อมวลชนช่วยนำข้อมูล
ในวันนี้ไปแจกจ่ายหรือชี้แจงให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจสถานการณ์จะได้ไม่เกิดความกังวล
รวมทั้งจะได้ประสานงานในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปิดประชุมเวลา 11.00 น.

นางสาวกานดา ชูแก้ว
นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 4
นางทศวลี หาดแก้ว
นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 4
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางสาวจงจิตร นีรนาทเมธิกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 12
ผู้ตรวจรายงานการประชุม